

Мемлекеттік тіл

Present Simple

(Нақ осы шақ)

Present Simple Tense

(Қазіргі осы шақ) – етістігі әдеттегідей, әдетте қайталанып тұрушы белгілі бір уақыт-мезгілді білдірмейтін, жалпы іс-әрекетті білдіреді. Мысалы:

I live in Almaty – Мен Алматыда тұрамын.

(әрдайымғы жасау жері, сондықтан әдеттегі іс-қимыл)

We get up at 7 o'clock – Біз таңертең сағат 7де оянамыз. (әрқашан, әр күні бір уақытта, яғни сағат 7де тұратынын білдіріп тұр)

imple(Нақ осы шақ)

SINGULAR FORM (Жекеше түрі)

*Жекеше түрде болымды формада **do/does** сөйлемде қатыспайды. Бірақ үшінші жақта етістікке **-s/-es** жалғауы жалғанады.*

Сұрақ формада I, you есімдіктерінің алдына do көмекші етістігі, he/she/it есімдіктерінің алдына болса, does көмекші етістігі шығу арқылы жасалады.

Болымсыз формада болса, do/does көмекші етістіктерінен соң, not шылауы қосылады.

PLURAL FORM (Көпше түр)

*Көпше түрде болымды формада сөйлемдер тек гана **do** көмекші етістігінің қатысуымен қолданылады. Болымды формада бірақ **do** көмекші етістігі сөйлемде қатыспайды. Сұрақ формада **do** көмекші етістігі есімдіктер алдына шығу арқылы жасалады. Болымсыз формада **do** көмекші етістігінен соң, **not** шылауы жалғанады.*

Present simple Tense төмендегі үстеулер арқылы жасалады

Always 100% Әрқашан

Usually 99-90% Әдетте

Often 90-50% Жиі

Sometimes 50-25% Кейде

Seldom 25-10% Сирек

Rarely 10-1% Өте сирек

Never 0% Ешқашан

Positive forms(болымды формасы)

Зат есім+ етістік to be

Subject Бастауыш	V1 Е1	
I/You/We They/Our Parents/Our brothers	live	In AStana
She My mother My sister He My brother My father	Lives*	In Astana

Negative forms(болымсыз формасы)

Ағылшын тілінде сөйлемнің болымсыз түрі бастауыштан кейін *do/does* көмекші етістіктері, *not* демеулігі, етістіктің 1-ші тұлғасының келуі арқылы жасалады. *Does* көмекші етістігі тек қана үшінші жақ жекеше түрде, ал *do* қалған жақтарда қолданылады. Оны құрылым түрінде төмендегідей жазып кесте түрінде қарастырайық.

Бастауыш	Do/does	not	V1-E 1
I/You/WE My aunt and I My parents and I They/My sisters	do	Not (don't)	work
He/My brother Our manager She/My sister My aunt The car	does	Not (doesn't)	work

Interrogative form(Сұраулы формасы)

Ағылшын тілінде жалпы сұраулы сөлем do/does көмекші етістіктерінің бастауыштың алдына қойылуы арқылы жасалады. Do 1-ші ,2-ші жақ жекеше,көпше түрде және 3-ші жақ көпше түрінде қолданылады,ал Does тек 3-ші жақ жекеше түрінде –s,-es жалғауы негізгі етістікке жалғанбай,көмекші етістікке жалғанады.

Do/does	Subject	V1-E1	Short answer
do	I/we my parents &I	work	Yes, yo do No.you don't
Does	She/my mother	Work	Yes,she does No,she doesn't

Жаттығу жұмыстары

• *Мына сөйлемдерді болымды, болымсыз немесе сұраулы формада жасаңыз.*

1. I (to do) morning exercises.
2. He (to work) at a factory.
3. She (to sleep) after dinner.
4. We (to work) part-time.
5. They (to drink) tea every day.
6. Mike (to be) a student.
7. Helen (to have) a car.

'To be' етістігін қойып жасаңыз

1. I ... a student.

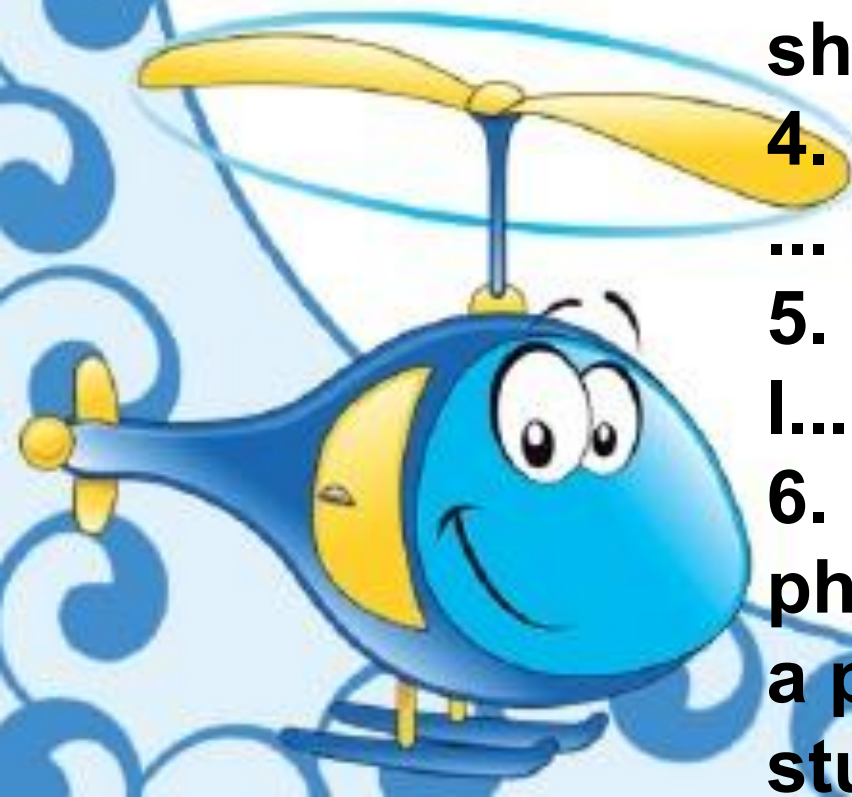
2. My father ... not a shop-assistant, he ... a scientist.

3. ... your aunt a nurse? - Yes, she

4. ... they at home? - No, they ... not. They ... at school.

5. ... you an engineer? - Yes, I....

6. ... your friend a photographer? No, she ... not a photographer, she ... a student.

Жаттыгу 3

1. My working day (to begin) at seven o'clock.

2. I (not to walk) to work every morning.

3. She (to do) her morning exercises every day.

4. He (to speak) German.

5. I (to visit) my friend every week.

6. Her first class (to start) at eight o'clock.

Жаттығу жауаптары

Жаттығу 1.

1 - do, 2 - works, 3 - sleeps, 4 - work, 5 - drink, 6 - is, 7 - has.

Жаттығу 2.

1 - am, 2 – is, is, 3 – Is, is, 4 – Are, are, are, 5 – Are, am, 6 – Is, is, is, 7 – Are.

Жаттығу 3

1. Begins 2. do not (=don't) walk

3. Does 4. speaks

5. Visit 6. starts

7. does not (=doesn't)

Үйге

• Present Simple сурмайдан ертегі құрастырып келу.

• Тест құрастыру

